

DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Beleidsontwikkeling
Team Integrale Jeugdhulp
Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 Brussel
Tel. 0490 58 47 43
caroline.robberrecht@wvg.vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/jeugdhulp

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Directie Welzijn
Woodrow Wilsonplein 2
9000 Gent
Tel. 09-267 75 45
steven.van.de.woestyne@oost-vlaanderen.be

Verslag IROJ Oost-Vlaanderen

Datum 16 september 2016

Bjorn Biesiada (CGG De Drie Stromen), Marc Bittremieux (DC De Twijg), Annemie Boone (Kind en Gezin), Patrick D'Oosterlinck (VCLB), Ann Eelbode (CKG Sloeberhof), Joy Eeman (VK Gent), Tom Elen (ACT, AJ), Daniëlle Holvoet (PIHeynsdaele), Christ' l Janssens (CKG Glorieux), Toon Langeraert (netwerk GGZ KJ OVI), Nancy Loosveldt (CGG ZOV), Karin Maes (Kinderrechtswinkel), Bert Mostien (Provinciebestuur OVI), Raf Opstaele (RCGG), Dirk Aelbrecht (RCGG), Isabelle Quintens (OSD, AJ), Sonja Ramboer Caroline Robberrecht (ACT, AJ), Steven Van De Woestyne (Provincie Oost-Vlaanderen), Johan Van der Sypt (Pleegzorg OVI), Anne Van Haesendonck (CAR), David Van Steenberghe (CKG 't Open Poortje), Bert Vanacker (MFC Hagewinde), Lara Besard (CLB interstedelijk)

Aanwezig

Verontschuldigd

Voorzitter Steven Van De Woestyne (Provincie Oost-Vlaanderen)

Verslaggever

Goedkeuring en opvolging IROJ 03/06/2016

Opvolging van het overleg met de voorzitters, komt later in het verslag aan bod.

Het verslag van 03 juni 2016 wordt goedgekeurd

1. Korte puntjes

Samenstelling IROJ OVI

- Voorzitterschap IROJ O-Vlaanderen
Steven zit voor de laatste maal dit IROJ voor. Bert Vanacker is kandidaat voorzitter.
 - **De vergadering gaat akkoord dat Bert dit mandaat opneemt.**
 De vergadering dankt Steven voor zijn inzet de afgelopen jaren.

- Ontslagnemende en nieuwe leden.
Raf Opstaele neemt ontslag. Hij wordt opgevolgd door Dirk Aelbrecht, zorgcoördinator CGG regio Deinze-Eeklo-Gent. De vergadering dankt Raf voor zijn inzet de afgelopen jaren en verwelkomt Dirk. Christel Janssens (CKG) neemt voortaan de plaats in van Kim Eeckhout.
Lara Bazar (CLB) komt naar de vergaderingen van het IROJ en neemt de plaats in van Marianne Dewael.
David Van Steenbergem neemt vanaf nu deel aan het IROJ vanuit zijn positie als voorzitter van het netwerkoeverleg Waas en Dender.
- Samenstelling van het IROJ
Om de drie jaar wordt de samenstelling en het voorzitterschap opnieuw bekeken. Caroline stuurt de lijst door en vraagt dat iedereen aangeeft wie op dit ogenblik optreedt als effectief en plaatsvervangend lid.
Cliëntvertegenwoordigers zijn ondervertegenwoordigd. We moeten blijven inspanningen leveren om dit te versterken?

Toekomst STENT

STENT is ontstaan als overlegorgaan tussen GGZ en BJB. In een later stadium hebben de voorzieningen VAPH het overleg versterkt. De doelstellingen van het overleg: het verspreiden van goede samenwerkingsverbanden tussen CGG – bijzondere jeugdzorg, bevorderen van de samenwerking, het ontsluiten van informatie en adviseren van het beleid. STENT bracht positieve realisaties voort, oa. het project “Vreemd Gaan”. Verschillende initiatieven zijn structureel overgenomen door nieuwe overlegstructuren of ingepast in nieuwe werkingen. Door deze evolutie is het bestaan van STENT minder relevant geworden.

- **Het IROJ gaat akkoord met de ontbinding van STENT.**

Actiefiche verontrusting

Caroline stuurt het programma nogmaals door.

De training omgaan met morele dilemma's kent een groot succes. De vraag naar deze training blijft groot. Kunnen de middelen die niet gebruikt werden voor de andere trainingen, ingezet worden om deze training te herhalen in 2017?

- **Het IROJ gaat akkoord om de training ‘omgaan met morele dilemma’s’ nog 2x te herhalen in 2017.**

Actiefiche participatie

Er is een sjabloon opgemaakt waarop voorzieningen hun leerrijke praktijken kunnen plaatsen in voorbereiding van een goede-praktijken-dag die in 2017 zal doorgaan. Het sjabloon zal ter beschikking gesteld worden van de netwerkvoorzitters.

Vanuit cliëntenparticipatie zijn er verschillende filmpjes rond handelen in situaties van verontrusting aangemaakt (zowel van uit het perspectief van de ouders als van de minderjarigen). De filmpjes mogen uitsluitend in het kader van vorming gebruikt worden.

- **De vergadering toont interesse om enkele er van te bekijken in de volgende IROJ-samenkomsten.**

Stijging aanmeldingen OCJ

Vanuit OCJ komt het signaal dat de aangemelde situaties rond verontrusting afgelopen zomermaanden abnormaal stegen in vergelijking met vorige jaren. Een stijging tijdens de zomermaanden is op zich normaal maar een dergelijke instroom is voor het OCJ niet werkbaar. Dit gegeven vinden we vooral terug bij het CLB (stijging van 20%) en parket (stijging 80%). Een bijkomende moeilijkheid is dat de aanmelders gedurende de zomerperiode niet beschikbaar is voor een triadegesprek. Het OCJ vraagt om de aanmeldingen vroeger te plannen in functie van het triadegesprek.

Het OCJ dringt bij de aanmelders aan op een selectie in het doorsturen van dossiers. Omgaan met verontrusting is een gedeelde verantwoordelijkheid. Van dit principe blijft tijdens de zomermaanden niet veel meer over.

Er moet een gezond evenwicht gezocht worden tussen het “verder op weg te gaan met de cliënt” enerzijds en de vraag “op tijd te melden bij het OCJ” anderzijds. Behoudens het CLB moeten ook andere partners gemobiliseerd worden om een taak op te nemen inzake verontrusting.

Een stijging in het aantal doorverwijzingen vanuit de CLB's naar het OCJ is waarschijnlijk een gevolg van alle inspanningen die geleverd zijn om elkaar beter te leren kennen.

Dit wordt geagendeerd op het platform van de Oost-Vlaamse CLB's.

Binnen de CKG's stelt men hetzelfde fenomeen vast. Ook daar stijgt het aantal meldingen spectaculair. Vergeleken met dezelfde periode vorig jaar zien we een stijging van de aanmeldingen bij de CKG's van 30%.

Dit signaal wordt doorgegeven aan Kind en Gezin.

Tevredenheidsbevraging van de consultfunctie vanuit het OCJ.

Er komt een herneming van de tevredenheidsbevraging. Er is een tweeledige oproep naar de IROJ-leden:

- **Kunnen de IROJ-leden belangrijke vragen doorgeven die bij zo een bevraging moeten gesteld worden.**
- **Kunnen de IROJ-leden hun medewerkers die consult vroegen, uitnodigen om te antwoorden op de bevraging.**

Omzendbrief ihkv mozaïekdecreet

Er ligt een omzendbrief voor ter goedkeuring op het kabinet. Bedoeling van deze omzendbrief is om naar de voorzieningen heel concreet te communiceren over welke info aan het parket mag doorgegeven worden en welke niet.

Brug van de minder- naar de meerderjarigenzorg

Naar aanleiding van het overlijden van Jordy, een 19-jarige jongen vragen velen zich af hoe het kan dat jongen, komend uit de jeugdzorg, in dergelijke in-triestige omstandigheden het leven liet afgelopen zomer. Het is altijd net de bedoeling van de integrale jeugdhulp geweest om geen breuken te installeren in de hulpverlening aan jongeren.

Als er fouten zitten in het systeem, wie is dan aan zet om daar iets aan te veranderen?

Minister Vandeurzen heeft een commissievergadering georganiseerd.

Het is een gegeven dat jongeren bepaalde existentiële noden hebben, waaraan je via jeugdhulp (hoe “perfect” die ook zou georganiseerd zijn) niet kan tegemoetkomen. Jeugdhulp blijft “maar” een surrogaat dat soms volstaat, soms niet. Jeugdhulp heeft geen antwoord op existentiële vragen en noden. Jeugdhulp is voorwaardelijk. Er is nood aan (on)voorwaardelijkheid. Buddy-werking komt hier enigszins aan tegemoet, maar dit is vrij beperkt. Bovendien wil men niemand toegewezen krijgen, maar zelf keuzes kunnen maken. Vanuit de bijzondere jeugdzorg maakt men de opmerking dat hulpverleners vaak veel stappen achteruit zetten om een jongere toch maar niet te verliezen. Vraag is hoever kan je achteruit gaan?

- **Tom en Caroline gaan samenzitten met het CAW om een denkoefening te maken, dat los staat van dit concrete dossier. Zij koppelen terug naar het IROJ.**

2. Opvolging overleg brede jeugdhulp en gemandateerde voorzieningen

Er vond een overleg plaats tussen de gemandateerde voorzieningen en de voorzitters van de netwerken jeugdhulp. Het netwerkoverleg speelt een zeer belangrijke rol in de voorbereiding en de uitvoering van het overleg tussen de gemandateerde voorzieningen en de brede jeugdhulp. Het overleg wordt arrondissementeel georganiseerd.

Koen Berwouts creëerde een elektronische inschrijvingsmogelijkheid. Kan dit uitgebreid worden naar alle regio's? Wie volgt dit op? Dit wordt meegenomen naar de netwerkstuurgroep.

Het Vertrouwenscentrum vraagt om bij benadering te weten hoeveel deelnemers zich inschreven.

Dit wordt verder opgevolgd door de voorzitters van het netwerkoverleg jeugdhulp.

3. Toelichting “huizen van het kind”

ppt. toegevoegd aan het verslag

- “Huizen van het kind” zijn regionale netwerken. Vanuit de Provincie is men momenteel verschillende initiatieven aan het samenbrengen met het oog op intervisie. Lokaal beslisten sommige huizen van kind” om samen te werken, maar dit is niet overal het geval. In december is er een trefdag rond “het huis van het kind”. De interesse naar een samenwerking tussen hen en andere sectoren in de jeugdhulp wordt meegenomen. De gegevens van de “Huizen van het Kind” worden bezorgd aan de netwerk stuurgroepen. Zij lijken op dit moment het beste geplaatst om initiatief te nemen naar mogelijke samenwerking.
- Waarom neemt men in de werking jongeren tot 24 jaar op?
24 jaar is een algemeen aanvaarde bovengrens om te spreken over “jongeren”. Kind en Gezin werkt niet tot 24 jaar, maar de Huizen van het Kind zijn geen organisaties die ressorteren onder Kind en Gezin.

4. Stand van zaken conceptnota tegen schooluitval (oproep medewerkers netwerken leerrecht)

Het clb van Oost-Vlaanderen diende een project in vanuit vzw TOPunt (netwerkoverstijgende vzw van de 3 Gentse clb's). Het project werd goedgekeurd.

De centrale doelstelling is jongeren gekwalificeerd de schoolbanken te laten verlaten. Om dit te bereiken worden bestaande netwerken tegen schooluitval opgevolgd en waar nodig gecreëerd. De actoren binnen

deze netwerken zijn zeer divers : vdab, politie, parket, school, caw, clb,... Bestaande initiatieven (zoals time-out-projecten) worden betrokken. Men probeert in te spelen op de lokale noden en van daaruit actieplannen op te stellen.

5. Implicaties programma jeugdhulp 2.0

Op 1 september veranderde de afdeling Integrale Toegangspoort naar 'Afdeling Continuïteit en Toegang'. In het kader van deze uitbreiding sluiten 6 medewerkers van het voormalige team integrale jeugdhulp (waaronder Caroline) aan bij deze vernieuwde afdeling.

- Caroline biedt als regionale medewerker Continuïteit procesmatige ondersteuning aan het IROJ en de regionale netwerken rond uitwerking en implementatie van afspraken die de continuïteit van de hulpverleningstrajecten ten goede komen bij RTJH en NRTJH. Deze afdeling zal in de toekomst ook instaan voor de organisatie van cliëntoverleg en bemiddeling.
- Een aantal opdrachten worden gedecentraliseerd.
 - Het thema verontrusting komt bij de gemandateerde voorzieningen terecht.
 - De monitoring van de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp wordt opgevolgd door Kind en Gezin en Jongerenwelzijn in samenwerking met de andere betrokkenen bij de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp.
- Door de reorganisatie van de governance werd het managementcomité werd omgevormd tot aansturend comité. De nieuwe samenstelling zorgt er voor dat de voorzitters van het IROJ niet meer betrokken zijn.
De gemengde stuurgroep wordt een (breder samengesteld) raadgevend comité.

6. Advisering VAPH – reconversie

De Vlaamse regering voorziet in het kader van het uitbreidingsbeleid een bedrag van € 10 971 voor bijkomende middelen RTH in 2017 (onder voorbehoud van wijzigingen door bv begrotingscontrole). Aan het IROJ wordt gevraagd om aan te geven aan welke criteria de aanvragen moeten voldoen. De criteria opgenomen in de omzendbrief zijn zeer ruim. Dit wordt ook geagendeerd op de werkgroep Advisering. De werkgroep advisering heeft een afvaardiging van alle betrokken sectoren.

Aanvragen voor erkenningen RTH moeten bij het VAPH ingediend zijn tegen eind november en worden besproken en geadviseerd op het IROJ van 21 oktober.

Als reactie hierop is er namens de voorzitters van het IROJ een brief gestuurd naar de heer Van Mulders in het kader van de adviesrol die het IROJ heeft rond uitbreidingsbeleid. In deze brief werden bedenkingen geuit rond :

- Het feit dat het IROJ niet op de hoogte is gebracht over het bestaan van de omzendbrief van het VAPH, met hieraan gekoppeld de vraag naar rechtstreekse communicatie.
- Het feit dat de procedures rond het uitbreidingsbeleid bij Jongerenwelzijn en het VAPH niet gelijklopend zijn, met de vraag naar uniformisering.
- Vraag naar het op gang trekken van het proces rond het heropstarten van de Vlaamse werkgroep Advies en Planning.

7. Stand van zaken conflictueuze scheidingen

De doelstellingen van het netwerk zijn om operationele netwerken op elkaar af te stemmen, instroom te bekijken en te zorgen voor regio-afdekking.

Voorzieningen, zowel gemandateerde als 1ste-lijns voorzieningen voelen zich onder druk gezet. Er wordt veel geshopt, kinderen worden gebruikt en hulpverleners worden meegezogen in een conflictueuze sfeer.

Bedoeling was om alle initiatieven die hierrond in de verschillende regio's bestaan op elkaar af te stemmen en binnen één netwerk op te nemen. Het initiatief wordt getrokken door het CAW Oost-Vlaanderen samen met diverse geïnteresseerde partners. Alle initiatieven worden in kaart gebracht. Er wordt een beeld geschetst van waar mensen nu met welke vragen terechtkomen. Differentiatie van de zorg moet bewerkstelligd worden. Het is de bedoeling om Kinderen in de knel' over de ganse provincie uit te rollen.

Op financieel vlak: het project is ingediend bij het provinciebestuur. Er kunnen echter geen welzijnsgerichte projecten meer ingediend worden. Er worden nieuwe pistes verkend. (Koning Boudewijnstichting, Nationale Loterij, Rode Neuzenactie VTM, CERA-foundation, ...).

De continuïteit van de geleverde inspanningen staat of valt met de middelen die men al dan niet vindt voor preventie en het geven van de vorming (½^{de} VTE).

8. Netwerkstuurgroep crisis

Voor de zomer ging men van start met 1 netwerkstuurgroep crisishulp/ crisiszorg. Tegen 1 januari is het de bedoeling om nog verdere stappen te zetten om het operationele beleid beter op elkaar af te stemmen. Het is de bedoeling om te komen tot 1 meldpunt.

Data volgende IROJ-vergaderingen:

- Vrijdag 21/10/2016
 - Advisering uitbreidingsbeleid AJ
 - Advisering uitbreidingsbeleid VAPH
 - Toelichting monitoring RTH
- vrijdag 9/12/2016
 - toelichting praktijk vertrouwenspersoon (Jole Louwagie)
- vrijdag 27 januari 2017
- vrijdag 17 maart 2017
- vrijdag 5 mei 2017
- vrijdag 16 juni 2017